

Louis Burjes
29478 Vinewood Dr.
Wickliffe, Ohio 44091

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERIŠKA DOMOVINA (ISSN 0164-680X)

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco,
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg, Denver,

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER
Indianapolis, Florida, Ely, Pueblo, Rock Springs, all Ohio

CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING.

JUNE 9, 1980

Clark in ostali člani ameriške delegacije odpotovali iz Irana

NEW YORK, N.Y. — Bivši pravosodni tajnik Ramsey Clark in drugi člani privatne ameriške delegacije, ki se je udeležila konference v Teheranu o zločinih, ki so jih baje storile ZDA proti Iranu, so zapustili Iran.

Nekateri člani delegacije, ki so se vrnili v ZDA, se pri- tožujejo, ker so jim cariniki na newyorškem letališču od- vzeli vse dokumente in dru- go gradivo, ki so ga prinesli s seboj iz Irana.

Ramsey Clark sam se zadr- žuje v Parizu, kjer je imel včeraj intervju na oddaji a- meriške televizijske družbe ABC. Odločno je branil svoje obnašanje v zvezi z obiskom v Iran. Rekel je, da se ne bo- ji ne ječe ne globe, ko se vrne v ZDA.

Kljub temu, da so ameri- ško delegacijo sprejeli razni vodilni Iranci, med njimi ce- lo ajatolha Homeini in pred- sednik države Bani-Sadr, je bilo tudi precej kritike v Ira- nu glede prisotnosti Clarka in drugih Amerikancev na konferenci.

Radio Teheran je namreč očital Clarku zaradi te ude- ležbe in ga označila kot "naj- bolj nizkotnega ameriškega agenta". Takega plačila Clark najbrž ni pričakoval, pozna- valci iranskih razmer pa pri- pominjajo, da je radio Tehe- ran večkrat nasprotoval mne- nju vodilnih Irancev.

Zunanji minister Gotbza- deh je izjavil, da nasprotuje sojenju ameriških talcev in da ne pričakuje nobene sod- ne obravnave v zvezi z vlogo talcev v Iranu. Ta izjava je v nasprotju s stališčem ver- skih skrajnežev, zbranih oko- le vodilne Muslimanske re- publikanske stranke, katera ima premoč v parlamentu.

Uporniki v pokrajinah Kur- distana in Azerbajdžana na- daljujejo s svojim gverilskim vojskovanjem napram vlad- nim silam. Nepotrjene vesti o teh bojih govorijo o velikih izgubah na vseh straneh. Iran ne dovoljuje zahodnim novi- narjem, da bi obiskali pokra- jine, v katerih delujejo upor- niki.

Obrambni tajnik Brown se sestal s kanclerjem Helmutom Schmidtom

BONN, Z. Nem. — Obramb- ni tajnik ZDA Harold Brown je obiskal to mesto in se se- stal z zahodnonemškim kanc- lerjem Helmutom Schmid- tom. Razgovor je trajal več kot dve uri.

Vzrok Brownovega obiska je bila želja, da bi obe državi podrobneje razjasnili zadevo o namestitvi novih ameri- škikh raket srednjega dosega v Zahodni Nemčiji. Sovjet- ska zveza močno nasprotuje tej namestitvi raket tipa Per- shing II in pritiska na Za- hodno Nemčijo in druge čla- nice NATO, naj tega ne do- volijo.

Schmidtova vlada je že iz- javila, da bo dovolila name- stitev omenjenih raket, a je v državi veliko odpora proti tej odločitvi.

Ameriško Domovino
v vsako slovensko hišo!

Novi grobovi

Justine Strnad

Včeraj zjutraj je v St. Vin- cent Charity bolnici po krat- ki bolezn umrla 59 let stara Justine Strnad (Babe), preje Spratz, rojena v Harpersfiel- du, O., od koder je prišla v Cleveland l. 1940, mati Mary McGuire in Josephine Spratz, 3-krat stara mati, sestra Vin- centa, Marie Berchak, Fran- ka, Albeane Pankuch, Eliza- beth Desmont, Anthonyja in pok. Williamsa. Zadnja 4 leta je pokojna bivala na 1610 E. 47 St., prej pa na 6011 Bonna Ave. Zaposlena je bila pri Jaco Products skozi 25 let, dokler je bolezen ni prisilila, da je šla v pokoj. Bila je čla- nica ADZ št. 30. Pogreb bo iz Železovega pogrebnega za- voda na 6502 St. Clair Ave. v sredo, 11. junija, ob 8.45 zjutraj, v cerkev sv. Vida ob 9.30. Na mrtvaškem odru bo danes zvečer od 7. do 9. ter jutri popoldne od 2. do 4. in zvečer od 7. do 9.

Mary J. Tekavec

Pretekli petek zjutraj je v Euclid General bolnici umrla 71 let stara Mary J. Tekavec, rojena Janežic, vdova po pok. možu Jacku, mati Mrs. Rich- ard (Marilyn) Maynard in Jamesa A., 4-krat stara mati, sestra Josepha in Franka. Pokojna je bila članica SZŠ št. 50, Dr. Martha Washing- ton št. 33 ADZ in Kluba slo- venskih upokojencev v Eu- clidu. Pogreb bo iz Grdino- vega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd. danes do- poldne, v cerkev sv. Viljema ob 9.30, nato na Kalvarijo.

Dr. Jožef Demšar umrl v Sloveniji

LJUBLJANA, Slov. — V 104. letu življenja in 81. letu mašništva je umrl v domovi- ni dr. Jožef Demšar, prof. te- ološke fakultete v poklju, doktor filozofije in teologije, častni doktor teološke fakul- tete v Ljubljani, častni kano- nik stolnega kapitlja v Ljub- ljani in častni konzistorialni svetnik.

Pogrebna slovesnost je bi- la v Ljubljani pretekli torek, 3. junija, ob 10. dopoldne, s slovesno nadškofovo mašo za- dušnico s somaševanjem v cerkvi sv. Petra, od koder so pokojnika prepeljali v cer- kev Sv. Križa na žalah, kjer

Douglas A. Fraser ponovno izvoljen za predsednika UAW

ANAHEIM, Kal. — Na konvenciji Unije avtomobil- skega delavstva (UAW), ki je bila v tem mestu, je bil ponovno izvoljen za predse- dnika Unije Douglas A. Fra- ser. Fraser ni imel na volit- vah nobenih resnih nasprot- nikov.

Konvencije se je udeležilo 3003 delegatov, ki so zastopa- li nekaj več kot 1,500,000 čla- nov UAW.

Fraser je aktiven v vrstah demokratske stranke in je močan podpornik sen. Ed- warda M. Kennedyja. Nedav- no je bil izvoljen tudi za čla- na direktorija Chrysler Corp.

Vlada v Afganistanu ne more najti dovolj nabornikov za vojsko

ISLAMABAD, Pak. — Po nepotrjenih vestih, ki prihaja- jo iz Kabula, ima vlada Babraka Karmala veliko te- žav pri nabiranju naborni- kov za svojo vojsko. Vsi opa- zovalci afganskih razmer so- glašajo, da je afganska voj- ska v obupnem stanju in da brez navzočnosti sovjetskih vojakov bi uporniki z lahko- to prevzeli vso oblast v drža- vi.

Večina afganskih vojakov je že dezertirala, mnogi od- teh so se pridružili uporni- kom z orožjem vred, drugi so pa padli v srditih bojih z u- porniki ali v čistkah, ki so jih izvedle komunistične vlade Tarakija, Amina in Kabrala tekom zadnjih dveh let.

Zahodni vojaški strokov- njaki menijo, da ima Sovjet- ska zveza okrog 85.000 svojih vojakov v Afganistanu, a da uporniki še vedno prevladu- jejo na deželi, posebej v go- ratih predelih.

Ti strokovnjaki tudi trdijo, da bo morala ZSSR poslati veliko več enot v Afganistan in so dokaj presenečeni, da tega še ni storila.

Kupujte pri trgovcih, ki oglašujejo v tem listu! Svoji k svojim!

se je ob 11.30 začel pogrebni obred.

Zadnje vesti

• New York, N.Y. — Polici- ja meni, da so za bombni napad na Muzej o izseljen- cih v Kipu svobode, ki je bil pretekli teden, odgovorni pripadniki neke hrvaške sku- pine. Policija je prejela dva pisma, napisana v hrvaščini, in je že pokazala uslužben- cem Muzeja slike o znanih aktivistih v hrvaških vrstah.

• Islamabad, Pak. — Najno- vejše vesti, ki prihajajo iz Kabula, govorijo o srditih napadih upornikov na pred- mestja Kabula. Sovjetsko topništvo močno obstreljuje položaje upornikov, a napadi se nadaljujejo. Karmalova vlada je pa obsodila na smrt 10 pripadnikov prejšnjega A- minovega režima, ki so ga odstranili Sovjeti decembra lani. Smrtne obsodbe so bile že izvršene.

• Fort Wayne, Ind. — Zdrav- niki so zopet operirali črn- skega voditelja Vernona Jor- dana, ranjenega v atentatu pred 10 dnevi. Jordavona ra- na je bila okužena in ponov- na operacija je bila nujna. Zdravstveno stanje bolnika po uspeli operaciji je resno, a Jordan ni v smrtni nevar- nosti.

• Washington, D.C. — Pred- sednik Carter je poslal posla- nico egiptskemu predsedni- ku Sadatu, v kateri predlaga obnovitev pogajanj med E- giptom in Izraelom o pale- stinski avtonomiji. Izraelski ministrski predsednik Mena- hem Begin je že izjavil, da je pripravljen pristati na po- novna pogajanja s Sadatom.

• Alžir, Al. — Naftni mini- stri držav OPEC so se zbrali v tem mestu in v tekcu so po- gajanja o ponovnem poviša- nju cene nafte. Poznavalci razmer v OPEC-u menijo, da bo nova podražitev okoli \$2 na sod nafte.

• Pacific Palisades, Kal. — Na svojem domu je umrl a- meriški pisatelj Henry Mil- ler, v starosti 88 let. Njegov najbolj znan roman je "Tro- pic of Cancer", ki je prvič izšel l. 1934.

VREME

Delno oblačno in vetrovno, danes z možnostjo krajevnih neviht. Najvišja temperatura okoli 58 F. Pretežno sončno jutri in nekaj toplejše. Naj- višja temperatura okoli 65 F.

KENNEDY BO NADALJEVAL Z BORBO PROTI CARTERJU NA KONVENCIJI STRANKE

WASHINGTON, D.C. — O- čitno je upal predsednik Jim- my Carter, da bo njegov se- stanek s sen. Edwardom M. Kennedyjem v Beli hiši pre- tekli četrtek prinesel demo- kratski stranki več enotnosti. Po sestanku je pa Kennedy rekel, da bo nadaljeval s svo- jo volivno kampanjo proti Carterju kljub temu, da ima predsednik že dovolj delega- tov, ki se bodo udeležili strankine konvencije, da bo ponovno imenovan kot kan- didat stranke.

Tudi med konvencijo si bo Kennedy prizadeval prema- gati Carterja. Senatorjevi svetovalci že o b r a v n a v a j o pravila demokratske stranke v upanju, da najdejo pot, po- tom katere bodo lahko dele- gati, ki so sedaj objubljeni Carterju, glasovali za Ken- nedya. Kennedy zahteva se- daj "odprto" konvencijo, v kateri bi bil vsak delegat svoboden glasovati ali za Carterja ali za Kennedyja.

Na sestanku v Beli hiši so bili Carter in njegovi zaupni- ki presenečeni nad Kenne- dyjevo odločnostjo, da nada- ljuje s kampanjo proti pred- sedniku. Med sestankom s Carterjem je rekel Kennedy isto, kar je rekel v prejšnjih javnih nastopih, je pripomnil začuden Carterjev zaupnik.

Kennedyjevi prijatelji tr- dijo, da je senator prepričan o tem, da Carterjeva priljub- lenost v stranki in med vo- livci pada in da je vedno več demokratov uverjenih, da bo zmagal na novembrskih volit- vah Ronald Reagan, ako bo Carter kandidat demokratske stranke.

Senator in njegovi podpi- ratelji trdijo, da si je pred- sednik priboril največ svojih delegatov v prvih mesecih volivne kampanje, medtem ko je na najnovejših primar- nih volitvah veliko napredo- val napram Carterju prav Kennedy.

Analitiki političnih raz- mer soglašajo, da se nahaja

predsednik v resnih težavah v svoji stranki, pripominjajo pa, da je Kennedy še vedno manj priljubljen med demo- krati, kot je Carter. Nekateri so že začeli govoriti o možni "tretji" osebi, ki naj bi nado- mestila oba vodilna demo- krata na strankini konvenci- ji, a kdo naj bi bila ta nova oseba, ne povedo.

Neenotnost v demokratskih vrstah je dobrodošla republi- kancu Reaganu in njegovi stranki. Vedno več republi- kancev je mnenja, da bo nji- hov kandidat zmagal na no- vembrskih volitvah, mnogi pa že govorijo tudi o zmagi v Kongresu.

Vloga Andersona

Kongresnik John B. An- derson, ki je neodvisni pred- sedniški kandidat, bo morda igral veliko vlogo na volit- vah novembra letos. Noben resen analitik ne pričakuje, da bo Anderson sam izvoljen za predsednika ZDA, vplival pa bo na izid volitev.

Zanimivo je to, da republi- kanska stranka želi nadalje- vanje Andersonove kampa- nje predvsem zato, ker je prepričana, da bodo glasova- li za Andersona večinoma de- mokrati, ki ne marajo ne Carterja in ne Kennedyja in ki ne bi nikoli glasovali za Reagana.

Vodilni demokrati so iste- ga mnenja glede izvora glas- ov za Andersona in zato skušajo prepričati Anderso- nu, da bi bilo njegovo ime na volivnih listah v raznih zvez- nih državah.

Preiskovalci našli več orožja v taborišču Kubancev v Ft. Chaffee

FT. CHAFFEE, Ark. — Vo- jaški policaji in agenti zvez- ne vlade so izvedli preiska- vo v taborišču Ft. Chaffee, v katerem biva začasno več ti- soč kubanskih beguncev. V tem taborišču je bilo več iz- gredov in je napetost še ved- no na višku.

Med drugimi prepovedani- mi predmeti so našli preisko- valci veliko nožev, ki so jih begunci menda ukradli v o- bednici taborišča, in orožja domačega izvora, kakor so gumijevke raznih velikosti. Našli so tudi nekaj steklenic alkoholne pijače.

Doslej so našli v taborišču 71 poklicnih zločincev in so jih izločili od ostalih begun- cev. Med temi zločinci je ne- ka ženska, ki je ugrabila le- talo ameriške letalske druž- be Delta pred 10 leti in ga prisilila, da je poletelo na Kubo, kjer je zaprosila za a- zil in ga tudi dobila. Deset let na Castrovi Kubi ji je pa bilo dovolj, vrnila se je v ZDA in je sedaj v zaporu.

Preiskovalci nadaljujejo s svojo preiskavo v Ft. Chaf- feeju. Površina tega taborišča je okrog 72.000 akrov in zato bo preiskava trajala dalj ča- sa.

Iz Clevelanda in okolice

Spominska proslava—

V dneh 14. in 15. junija bo priredil Tabor ZDSPB na Orlovem vrhu Slovenske pri- stave spominsko proslavo ob 35. obletnici pokola vrnjenih slovenskih domobrancev, obe- nem bo praznovanje 100. let- nice rojstva ustanovitelja Do- mobranske vojske, gen. Leo- na Rupnika. Vsi Slovenci va- bljeni!

Novo dolžnosti—

Trije novi duhovniki slo- venskega rodu, ki so bili po- svečeni v duhovnike včeraj, bodo službovali kot pomožni župniki na naslednjih farah: rev. William A. Jerse bo pri Brezmadežnem Srcu Marije, rev. Joseph J. Fortuna bo pri Sv. Sebastijanu v Akronu, rev. Michael J. Troha pa bo pri Sv. Brigiti.

Seji—

Klub slovenskih upokojen- cev na Waterloo Rd. ima svojo sejo jutri, v torek, ob 1. popoldne, v običajnem pro- storu. Na sporedu bo raz- prava o pikniku, ki bo v sre- do, 18. junija, na SNPJ farmi na Heath Rd. Po seji okrep- čila.

Društvo sv. Ane št. 4 ADZ ima svojo sejo v sredo, 11. junija, ob 7. zvečer v običaj- nem prostoru. Po seji zabava. Spominska darova za

Mohorjeve študente—
Namesto cvetja h krsti pok. Louise Trpin je darovala dru- žina Frank Kastigarja \$20 za pomoči potrebnim študentom v oskrbi Mohorjeve družbe. V spomin pok. Louise Trpin je tudi darovala za koro- ške študente \$10 družina Vin- ko Vrhovnika. Za oba darova se prav lepo zahvaljuje po- verjenik za Mohorjevo J. Prosen.

Raznašalca iščemo—
Ameriška Domovina išče raznašalca za Norwood Rd., Carl Ave. in Glass Ave.

Oglasite se v upravi AD na 6117 St. Clair Ave. ali pa kli- čite tel. 431-0628.

Izraelsko vrhovno sodišče potrdilo zapor za Kahaneja

TEL AVIV, Izr. — Sodnik izraelskega vrhovnega sodi- šča Jitcak Kahan je potrdil zakonitost odredbe, potom katere je bil obsojen na 6 mesecev ječe znani verski skrajnež, rabin Meir Kaha- ne. Kahane je ameriški dr- žavljan in ustanovitelj skraj- ne Judovske obrambne lige, ki je aktivna tudi v ZDA.

Bivši obrambni minister Izraela Ezer Weizman je 13. maja namreč uporabil pose- ben zakon, ki mu je dal pravi- co aretirati nekoga in ga zadržati v zaporu, ne da bi mu moral povedati, zakaj je bil aretiran. Zakon ne pred- videva nobene sodne obrav- nave razen tega, da mora sodnik vrhovnega sodišča preiskati zadevo in ali potrdi ali razveljaviti odredbo obrambnega ministra.

Weizman je aretirat Kaha- neja, ker je le-ta govoril o nekem načrtu, potom kate- rega bodo napadeni arabski prebivalci države. Drugi a- meriški državljani, Baruch Green, je bil obsojen na 6 mesecev ječe isti dan, kot je bil obsojen Kahane.

“Na domovino jih veže bratstvo in spoštovanje”

I.

so “prispevali k pozitivnemu razvoju in samostojnosti Ju- goslavije”.

Novinarka Dela je poročala, da je Slovenska izseljen- ska matica pripravila poročilo o slovenskih izseljencih. V poročilu je menda SIM poudarila, da se je Slovenija vedno veliko zanimala za svoje izseljence in je imela veliko skrb zanj. Posebno po- zornost bo pa treba posvetiti potomcem slovenskih izse- ljencev, tistim, ki pripadajo že drugi in tretji generaciji.

Pomembna naloga SIM je, poroča novinarka Bošnjak, da so izseljenci in njihovi potomci seznanjeni “s pridobit- vami in razvojem socialistične družbe, utrjevanje ugled Ju- goslavije v svetu in skrbeti za razvoj sodelovanja s slo- venskimi izseljenci ter njihovi- mi potomci.”

Nadalje poudarja članek pomembnost podpore sloven-

skih izseljencev partizanske- mu gibanju med drugo sve- tovno vojno ter pri obnovi države v povojnih letih. Isto podporo je prejela komuni- stična Jugoslavija v obdobju hladne vojne in Stalinovega pritiska. “Pri tem,” navaja Bošnjakova, “je bila drago- cena pomoč mnogih izseljen- skih organizacij in posamez- nikov, med katerimi so po- sebej omenili ameriškega pi- satelja slovenskega rodu Louisa Adamiča.”

Novinarka ni pozabila o- meniti tudi tistih, ki naspro- tujejo komunističnemu reži- mu v Jugoslaviji in jih je ta- kole opisala: “Nasproti na- prednim izseljencem — ki so v veliki večini — pa delujejo v tujini tudi izseljenci, na- sprotniki nove Jugoslavije in socializma, ki pa jih današ- nji razvoj v svetu in splošno priznani ugled naše države

potiska v osamelost in ne- moč.”

Drugih podatkov o delova- nju teh “nazadnjakov”, med katere gotovo spada tudi A- meriška Domovina, v ome- njenem članku ni. Verjetno je bilo v poročilu SIM kaj več gradiva o tem, a novinar- ka tega ni citirala.

V zaključnem delu članka je bila zopet poudarjena va- žnost SIM pri navezovanju stikov s slovenskimi ljudmi in organizacijami v tujini in še posebej s tistimi, ki so potomci izseljencev. Ako se je odločila slovenska vlada — in tudi jugoslovanska — posvetiti tako pozornost iz- seljencem, se da upravičeno sklepati, da je delovanje iz- seljencev in njihovih organi- zacij izrednega pomena slo- venskim in jugoslovanskim voditeljem.

(Konec prihodnjic)

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 ST. CLAIR AVE. — 431-0628 — Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (ISSN 0164-680X)

James V. Debevec — Owner, Publisher
Dr. Rudolph M. Susel — EditorPublished Mon., Wed., Fri., except holidays and 1st 2 weeks
in July

NAROČNINA:

Združene države:

\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece

Kanada in dežele izven Združenih držav:

\$40.00 na leto; \$25.00 za pol leta; \$15.00 za 3 mesece

Petkova izdaja: \$10.00 na leto; Kanada in dežele izven

Združenih držav: \$15.00 na leto.

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$40.00 per year; \$25.00 for 6 months; \$15.00 for three months

Fridays only: \$10 per year—Canada and Foreign: \$15 a year

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

No. 67 Monday, June 9, 1980

Afganistan pada v pozabo

Svetovni položaj je sila zapleten in se še kar zapleta. Ostajajo razna središča, ki ogrožajo svetovni mir: problemi med Izraelom in arabskimi sosedi, trenja med državami Severnoatlantskega obrambnega pakta (NATO) in med članicami Varšavskega pakta samimi, iranska islamska revolucija, državni terorizem v zvezi z vdorom na ameriško veleposlaništvo in zajetje talcev. Potem pa so še problemi zaradi sovjetskega vdora v Afganistan in položaj Jugoslavije po Titu. Najrazličnejši pogledi na svetovni položaj polnijo strani svetovnega časopisja. Med temi pogostokrat nasprotujočimi si mnenji smo izbrali pregled pogledov na svetovnem položaju, ki je nastal neposredno po sovjetskem vdoru v Afganistan.

Vedno manj se govori o Afganistanu. V nekaterih evropskih političnih krogih se jasno občuti tiho nestrpnost, da bi mogli spraviti v arhiv to neljubo vprašanje.

Dejstvo, da Sovjetska zveza ni uspela izvesti dokončnih akcij v Hindukušu in ponuditi zagovornikom popuščanja možnost nove stopnje pomiritve z Moskvo, ima svoj izvor v ozračju ameriške volivne kampanje, kjer kandidati jahajo na valu narodnega ogorčenja, da z njim osvojijo volivce, in v tistih odločnih junakih za svobodo, afganskih "mužahidinov", ki se upirajo predaji kljub slabši materialni ali tehnološki opremljenosti.

Značilno za določeni zahodni evropski tisk je pomanjkanje odkritosrčnosti, ki z večjim poudarkom opisuje dogodke v Iranu, kakor tragedijo afganskega ljudstva. Vsekakor, situacija ameriških talcev postaja vedno bolj neznosna.

Toda, če primerjamo splošen položaj srednjega Vzhoda in centralne Azije, je drama talcev, pa naj se sliši še tako kruto, le postransko vprašanje in ne bi smela prekriti dejstva, da so v Iranu izvedli revolucijo nacionalističnega in islamskega kova, ki bo, čeprav je propagandno v prvi vrsti usmerjena proti ZDA, sčasoma postala težak balast kremeljske politike napram Vzhodu.

Drugače je v Afganistanu. Tam je odkriti sovjetski napad in se potrjuje grenak občutek, da so to pot napredne sile tako slabotno reagirale na kršitev suverenosti neopredeljene in brezbrambne države, ker je težko uvrstiti "mullahe" in muslimanske vernike, ki so prišli za orožje pod zelenim praporom Preroka, v miselnost neomarksizma.

Predsednik ZDA je proglasil bojkot moskovskih Olimpijskih iger brez predhodnega posveta ali obvestila svojih evropskih zaveznikov. Vendar ta neprilika ne bi smela zakriti dejstva, da je ukrep koristen in učinkovit. Odsotnost najvažnejše zahodne športne delegacije na Olimpijadi gotovo ne bo povzročila nobenega odpora sovjetskega javnega mnenja proti svojemu sedanjemu političnemu vodstvu. Nedvomno pa je ta odsotnost uvaževanja vreden znak za gospodarje Kremlja.

Kljub temu pa predsednik Jimmy Carter ne bi smel misliti, da je s tem olimpijskim ukrepom, ki ga spremljajo še druga nesoglasja, že izpolnil svojo nalogo kot glavar zahodne veze. Prav groteskno se sliši, da se morajo po dveh letih krutega zavladaanja prosovjetske skupine v Kabulu, mogočega le zaradi pomoči ruske tajne službe, protikomunistični borci še vedno boriti z zastarelimi karabinkami proti modernim sovjetskim tankom in helikopterjem.

Zamislite si slučaj, ko bi imel kjerkoli na svetu Kremelj enako ugodno priliko, da diskreditira in oslabi ZDA; rdeči gverilci bi že zdavnaj imeli najmodernejše protitankovsko orožje in rakete SAM-7, pa tudi najbrž zaslonno pomožnih kubanskih čet.

Na Zahodu zadnje čase zatrujejo, da je Sovjetska zveza v Afganistanu stopila v akcijo iz potrebe po obrambi. Kajti 50 milijonov muslimanov v SZ, katerih narodna in verska bitnost je bila poživljena in pretresena s šitsko revolucijo ajatola Homeinija, bi bilo pripravljenih v nepopustljiv vrtnec neustavljive irendentistične vstaje, v slučaju možne zmage islama nad komunizmom v Kabulu.

Dolga leta so proglašali v Moskvi verzijo — tudi tam akreditirani zahodni poslaniki so jo potrjevali — da ni muslimanskega problema v SZ. Kar naenkrat se pojavi ta problem v temni perspektivi, z naslovom: "Centralna Azija, mehek trebih Sovjetske zveze" — se je že uveljavil kot fraza.

Beseda iz naroda...

Na Orlov vrh!

CLEVELAND, O. — Ko si človek postavi lasten dom, ga okraši v tistem duhu, v katerem je bil vzgojen. In ko je vse gotovo in na mestu, seže po tistem, kar se mu zdi bistvo njegovega življenja in napotek za bodoče življenje pod novo streho. Morda je to poročna slika; morda je to slika njegovih staršev; morda je to razpelo.

V tujini pa je to največkrat podoba domače vasi, očetove hiše ali rojstnega mesta. Vsekakor pa je to nekaj, kar je človeku najbližje pri srcu in zdaj, na začetku novega obdobja svojega življenja, postavi to podobo na častno mesto v svojem domu. Ob njej se bo ustavljal vsak dan svojega življenja in toplo mu bo pri srcu.

Nekaj podobnega se je dogajalo pred skoraj dvajsetimi leti, ko si je slovenska skupnost v Clevelandu postavljala svoj skupni, "dom" na Slovenski pristani in je, ko je bilo vse drugo zamišljeno in določeno, pokojni dekan Matija Skerbec dejal: "Tule pa" naj stoji kapelica v spomin našim fantom!

Tako smo dobili spominsko kapelico Matere božje na Orlovem vrhu. Žal se pokojnemu dekanu ni izpolnila želja, da bi daroval prvo sv. mašo ob posvetitvi kapelice spominu padlih in pomorjenih Slovencev.

Kapelica pa stoji na tistem sončnem bregu in postala je središča os našega spomina in spoštovanja bratov in sestric, ki jih je pogoltnila komunistična revolucija v naši domovini. Leto za letom se zbiramo ob njej v junijskih dneh, da obnovimo zvestobo idealom, za katere je l. 1945 v maju in juniju tekla slovenska kri.

Letošnja proslava teh tragičnih dogodkov bo 14. in 15. junija. Bo pa še posebej pomembna iz dveh razlogov: 35 let je zdaj poteklo od tistih strašnih dni; zrasla je nova generacija med nami, ki bo morala že v dogledni bodočnosti prevzeti na svoja ramena skrb, da slovenski človek v zdomstvu in doma ne bo nikoli pozabil, kako je v poletju po končani svetovni vojni umrlo Slovensko domobranstvo pod krogami s tujo učenostjo zaslepljenih bratov.

In drugič: samo nekaj tednov kasneje, 11. avgusta, bo poteklo sto let, odkar se je v

Lokvah v Trnovskem gozdu rodil Leon Rupnik, kasnejši general in predsednik Pokrajinske uprave v Sloveniji, oče Slovenskega domobranstva.

O njegovi vlogi v polpretekli slovenski zgodovini so in bodo pisali zgodovinarji z obeh strani ideološke pregraje, ki še vedno ločuje Slovence doma in po svetu. Za nas je general Rupnik človek, ki je v najusodnejših časih našega naroda ocenil nastali položaj v luči slovenske tradicije in slovenske stvarnosti, spoznal, kaj je njegova dolžnost in kje je njegovo mesto, in potem sledil temu spoznanju z vso odločnostjo in predanostjo človeka z mirno vestjo. S to svojo odločitvijo pa je olajšal stotinam in tisočem Slovencev breme, ki jim ga je naložil takratni čas, tudi tistim Slovincem, ki so mu stregli po življenju.

Spominska kapelica na Orlovem vrhu je bila postavljena s prispevki celotne slovenske zdomske skupnosti v Clevelandu. Kot je tej skupnosti kot celoti namenjena Slovenska pristava sama, tako je tudi kapelica na Orlovem vrhu osrednja, čustvena točka vseh nas, ki obiskujemo Pristavo. Naj nam bo zato vsem skupaj, v dneh 14. in 15. junija t.l., tisto središče, v katero se bodo stekale vse naše misli in spomini ob Vetrinjski tragediji, in tisto ognjišče, ob katerem se bomo zbrali, da obnovimo spomine na naše najboljše in utrdimo svojo zvestobo njihovim prizadevanjem in njihovi žrtvi. Tabor ZDSPB, ki priredi to proslavo, zato iskreno vabi vse rojake iz Clevelanda in okolice, da se nam v teh dneh pridružijo. Posebej bomo hvaležni za udeležbo v narodnih nošah. Pridite na Orlov vrh!

TABOR ZDSPB

Zahvala

CLEVELAND, O. — Društvo slovenskih protikomunističnih borcev Cleveland je zadnjo majniško nedeljo obhajalo spomin 35-letnice vetrinjske tragedije. Odbor se lepo zahvaljuje vsem, ki so se v tako izrednem številu udeležili spominske sv. maše pri Lurški Mariji na Chardon Road in molitev na pokopališču Vernih duš. Prav posebno je hvaležno tistim, ki so prišli v narodnih nošah in gostom iz Chicaga, da so

Brez dvoma ta obrambna preudarjanja igrajo veliko vlogo v ruskem postopku v Hindukušu. Ampak v politiki in strategiji se pojma napad in obramba medsebojno dopolnjujeta. Temeljni princip, da je napad najboljša obramba, velja tudi za Sovjete v centralni Aziji.

In res, iz afganskega balkona so v stanju, da razmajajo ali tudi razkoljejo majava soseda Pakistan in Iran le z zaslonbo notranjih prevratniških sil, brez večjega napora s svoje strani.

V slučaju Pakistana bi Zahod morda še toleriral, ker bi se SZ podala v nevarnost prevlekega razmaha po indijskem podkontinentu. Ampak vdor sovjetskega vpliva v Iran — kakor v primeru civilne vojne ali nepremišljene poteze ZDA proti Homeiniju, ki bi presegl meje sedanjih ukrepov — bi pripeljala svet na roh tretje svetovne vojne in Evropo na rob ekonomskega propada.

Neodgovorno in nespametno bi bilo od NATO, če bi mislila, da bo Sovjetska zveza — potem ko je utrdila svoj položaj v Hindukušu — pokazala umirjen obraz Iranu, posebno še, če pomislimo, da bodo od leta 1985 petrolejska ležišča v Perzijskem zalivu postala prepotrebna dopolnitev svoji produkciji, ki že pada.

Vse govoriče v obrambnem značaju sovjetskega posega v Afganistanu — ta delni vidik se odločno ne sme odvreči — je pokazal vsaj en pozitiven izsledek: usoda in zatiranje muslimanov na Kavkazu in v ruskem Turkestanu nista več tabu in SZ se sama odkriva kot zadnja evropska kolonialistična sila.

S. S.

v svoj zgoščen program vključili tudi spominsko sv. mašo za vse tiste, katerim je nasilno uničila življenje okupatorjeva ali komunistična roka.

Bog povrni č. g. Cvelbarju, ki je opravil sv. daritev in nas v pridigi opomnil na dejstva, ki še jih sicer zavedamo, a vse premalo o njih razmišljamo in se po njih ravnamo.

Hvala tudi g. Mihui Vrenku in mladinskemu pevskemu zboru in g. Rudiju Knezu in moškemu zboru za petje in vsem, ki so kakorkoli pomagali pri bogoslužju.

Za molitve na pokopališču so se nam pridružili tudi duhovniki fare sv. Vida in so jih opravili skupaj s č. g. Cvelbarjem. Hvala lepa!

Vsa leta do letos je petje pri teh molitvah vodil šentviški organist Martin Košnik, ki letos prvo leto že sam počenja na tem pokopališču in sta ga pri petju nadomestili njegova žena ga. Malči in njegova hčerka ga. Vida. Hvala obema in vsem, ki so se po končanih molitvah pri križu pomudili za skupni oče naš z duhovniki še na Mau-serjevem, Intiharjevem, Seknetovem, Krekovem in Košnikovem grobu.

Vsi, katerih smo se spominjali ta dan, so pogosto v naših mislih, na slovenski spominski dan pa smo se jim skušali v skupni javni molitvi oddolžiti za zgled načelnosti, vere in globoke vdanosti v voljo božjo.

Slava njihovega spomina!
Odbor DSPB Cleveland

Kalifornijski poročevalski koš

STOCKTON, Kal. — Iz Slovenije mi sporoča svakinja, da je pretekli mesec zapadel sneg, medtem ko so že češnje odgnale in se razcvetele. Napravil je po poročilu občutno škodo na sadnem drevju.

Na obisk je prišel iz Hrvatske v Ameriko in izjavil, da je stanje v Jugoslaviji precej občutljivo. Uradne novice so prikrojene, kar je pač sprejemljivega za vladne agencije. V privatnem življenju pa je precej drugačna slika resnice, dasiravno ni vidna turistom pri njihovih obiskih in pravi luči. Veliko ni govoril, takoj smo lahko opazili, da je boječ.

Veliko je naših slovenskih rojakov v Nemčiji na delu, tam boljše zaslužijo in si kljub druginji lahko precej prihranijo. Tako je nek rojak prišel na kratkočasne počitnice s svojim avtomobilom na Štajersko. Ustavil se je pri benčinski črpalci, pa sta pristopila dva civilista.

Povedal jima je, da prihaja iz Nemčije. Govoril je resnično o možnosti zaslužka in sličnem. Ko so presedlali s pogovorom na Jugoslavijo, je dostavil takole: "Kaj dobro se imate sedaj pod Titom... ko pa bo umrl, boste pa že videli..." V tistem trenutku sta ga civilista, oba "milicijska" aretirala, mu odvzela avtomobil in ga odpeljala v 40 km oddaljeno mesto Maribor v zapore. Sreča za obiskovalca je bila le ta, da je bil njegov svak v državni policijski službi, drugače bi najbrž čakal precej časa za zamreženimi okni.

Kaka razlika med postopki v domovini in v svobodni Ameriki. Rojak, kateri je bil tudi na obisku v domačem kraju in se je pred nedavnim vrnil v Kalifornijo, je povedal to resnično zgodbo in še pristavil, da vlada napeto stanje v domovini podobno

60-letnica poroke g. Jakoba in ge. Ančke Vrtačnik

G. Jakob in ga. Ančka Vrtačnik

CLEVELAND, O. — G. Jakob Vrtačnik, rojen 29. aprila 1888 v St. Jurju pod Kumom, je prišel v Ameriko pred prvo svetovno vojno. S trdim delom si je služil kruh. Ob misli na lepo domače življenje je tudi sam hotel ustanoviti družino. Izvolil si je veselo gospodično Ančko Guzel, ki je skrbnega Jakoba poznala in rada privolila, da mu postane življenjska družica.

V cerkvi sv. Barbare, Presto-Bridgeville, Pa., kjer je bila Ančka krščena, sta sklenila pred Bogom dosmrtno zvezo 14. junija 1920 v pričo župnika g. Albina Modra (doma iz Trebenj na Dolenjskem) in dveh prič: Elizabete Gradišar in Petra Pogačnik.

Vse veselje in težave sta nosila skupno in z zgledom kažeta, da je možna dosmrtna zakonska zveza, kjer je prava trdna ljubezen in zvest odgovornost pred vestjo in Bogom ter povezanost z

molitvijo in zakramenti.

Ob tej lepi obletnici skupnega zakonskega življenja se veselijo sin Jakob ml. z ženo Heleno in družino, hči Ana Zupancic z možem Edvardom in družino in številnimi sorodniki.

V soboto, 14. junija 1980, se bosta g. Jakob in ga. Ančka v isti cerkvi sv. Barbare s sv. mašo zahvaljevala Bogu in Materi Mariji za vso pomoč, ki sta jo prejemale od Boga v življenju.

Zvonovi pri Sv. Jurju pod Kumom ne bodo pritrkavali, a vsi, ki poznamo nasmejanega g. Jakoba in veselo g. Ančko, se bomo z njima veselili.

Obema želimo poln šentjurski koš božjih žegnov še mnogo let, enkrat pa vesel prehod od tu v večni dom.

G. Jakob in ga. Ančka: Bog vaju živi še mnogo let smeha in zadovoljnosti! Vama želimo

Vaši prijatelji

onemu v letu 1945-46. To se je zgodilo komaj 10 dni pred Titovo smrtjo.

Drugi dan po smrti jugoslovenskega predsednika Tita smo imeli priliko slišati na lokalni televizijski postaji št. 13 prestolonaslednika Aleksandra Kara d'ordjevića. Imeli smo priliko videti tudi filmske slike njegovega pokojnega, prastarega očeta, kralja Petra I., starega očeta kralja Aleksandra, očeta Petra II. in njegovo soprogo.

V daljšem razgovoru so mu bila postavljena različna politična vprašanja z ozirom na spremembe v Jugoslaviji zaradi smrti Tita. Veliko je bilo kočljivih vprašanj, na katera je gladko odgovarjal. Priznal je, da je on naslednik kraljevega prestola in izrazil zelo prepričljivo upanje, da bo v naslednjih 10 letih prišlo do demokratične oblike vladavine doma, dasiravno ni neposredno podprl svoje izjave z dokazi.

Imel sem vtis, da se je neposrednemu odgovoru iz varnostnih razlogov umaknil. Je pa jasno in odločno dostavil, da je želja po demokratizaciji države ne samo potrebna, pač pa tudi podprta s strani CIA. Prepričan je, da bi neposreden poseg v jugoslovenske zadeve s strani sovjetskih oboroženih sil najbrže prišel s pomočjo bolgarske vojske, sile tako, da ZSSR sama ne bi bila neposredno vmešana v zadevo.

Vsekakor so njegove izjave, zelo zanimive in v krogih, v katere zahajam, kjer so res dobro informirani, mislijo, da je izjava Aleksandra pravična.

Po današnjih poročilih smo sprejeli vest, da je dotok protikomunističnih Kubancev dosegel število 100.000. Nastanjeni so točasno večinomoma v državi Floridi.

Imel sem priliko videti najnovejši film prostovoljne vojske (podobne nekdanjemu domobranskemu sistemu doma), v kateri se kubanski begunci vseh starosti vežbajo v napadalnem in obrambnem sistemu. Njihov cilj je borba proti komunizmu bodisi na Kubi sami kot taki, na amerškem ozemlju, ali kjerkoli drugje v svetu, po potrebi.

Kraji za vežbe so močvirnata zemlja, ravnina, vasi in pa hribovita zemlja. Kar senidel in kot bivši oficir strateškega štabnega oddeljenja v naši jugoslovanski vojski, lahko rečem, da je nekaj presenetljivega in v res dobrih in izkušnih vojaških rokah. Takih prizorov in s tako izvežbanostjo v filmskih posnetkih se najbrže zelo redko vidi.

Maks Simončič st.

IZ NAŠIH VRST

Euclid, O. — Spoštovano uredništvo! Priložen je ček v znesku \$30 kot naročnina za eno leto lista Ameriške Domovine, ostalo pa naj bo za tiskovni sklad. List redno prejemamo ter upamo, da bo tudi v bodoče prinašal veselje v naš dom. Hvala uredništvu in vsem dopisnikom za njihov trud in delo, da je list bolj zanimiv. Želim vam mnogo uspeha v bodoče pri vašem delu!

Lojze Jarem

LUDVIK ČEPON:

Ob obisku v Rusiji

Vtisi in misli.

XI.

Med vprašanji, ki jih turisti stavijo Inturističnim vodnikom, pride naravno na vrsto tudi vprašanje o veri, o verskem življenju v Sovjetiji, vprašanje, ali so cerkve odprte za bogoslužje in, če so odprte, ali ljudje gredo v cerkev. Odgovor vodnikov je vedno in skoro brez izjeme eden in isti: "Cerkve so odprte, a samo stari ljudje gredo v cerkev." Jaz sam sem dobil ta odgovor in, kot vem in berem, dobijo enak odgovor tako navadni turisti kot enako tudi časniki, ki gredo in potujejo v Rusijo po svoji časnikiški službi.

Dejstvo, da se ta odgovor tako stalno ponavlja v eni in isti obliki, govori za to, da ni narejen na osnovi prepričanja in opazovanja posameznih vodnikov, ampak uradno narejen in pripravljen od zgoraj, katerega se morajo vodniki po svoji službi držati.

Ta tako ponavljana fraza, kot se glasi, ni držala ne v preteklosti in, po prepričanju kompetentnih opazovalcev, ne drži danes ali vsaj drži manj in manj.

Naj v tej zvezi navedem dva citata, vzeta iz knjige "Journey Across Russia", ki je izšla v založbi National Geographic Society in jo je napisal pisatelj in žurnalista Bart McDowell, ki je kot žurnalista prepotoval vseh petnajst sovjetskih republik. Takole pravi: "V pravoslavnih cerkvah sem povsod videl med verniki tudi mlade zakonce z otroci... Večina intelektualcev, ki sem jih spoznal v Moskvi, hodijo v cerkev redno, čeprav so mi nekateri rekli, da gredo v cerkev samo zaradi glasbe... Ruski žurnalista mi je rekel: 'Cerkvena glasba me vedno spravi v solze, v jok... Pese sem govori vsakemu izmed nas k srcu'... Vkljub uradnemu priznanju držati ljudi proč od članske verske pripadnosti, članstvo pravoslavne cerkve raste, zlasti med mladimi."

Vera v SZ še živi

Na tukajšnjem sosednjem ženskem College-u je nekaj časa učila ruščino in rusko literaturo profesorica v pokloju Helena Izvoljski. Bila je hči poslanika še carske Rusije v Parizu v Franciji, visoko izobražena dama, mednarodno poznana pisateljica, svoje dni popolnoma doma v visokih katoliških literarnih francoskih krogih Maritainovega kova. Rusijo je zapustila kot mlado dekle. Domotožje po materi Rusiji je pa ni nikdar zapustilo. Že pri visokih letih se je kar dvakrat po vrsti odpravila na obisk v Rusijo.

Ker je bila globoko, verna žena, je imela v Rusiji bistro oko za opazovanje tamkajšnjih verskih razmer. Ko se je vrnila, sem imel priliko z njo govoriti. Vtis, ki ga je dobila, je bil, da zanimanje za vero in verske obrede med mladimi brez vsakega dvoma narašča. O tem je tudi pisala v tukajšnjih in dnevnih časopisih.

Pred kratkim sem gledal na televiziji intervju metropolit ameriške pravoslavne cerkve in njegovega tajnika. Pripovedovala sta o vtisih, ki sta si jih nabrala ob nedavnem obisku v Rusiji, predvsem o vtisih verskega življenja pravoslavne cerkve. Govorila sta s skoraj neprikritim optimizmom o novi pomladi krščanstva v Rusiji. Proti vsemu pričakovanju in v zadrego vladajočih krogov,

sta pripovedovala, se je mladina začela bolj in bolj zanimati za pravoslavne verske tradicije, za pravoslavno cerkveno bogoslužje. Z nekako preroško vzhičenostjo je metropolit razgovor končal z: "Krščanstvo v Rusiji bo za pet enkrat zadihalo novo svobodno življenje."

Ne smemo si pa misliti, da mladina, ki se približuje v eri, išče in pričakuje od cerkve predvsem in na prvem mestu dogmo. Kar je, je to, da mladina čuti duhovno praznino, ki jo sovjetska vzgoja in družba ne more napolniti, in zato gleda in išče, s čim in kako jo napolniti.

Če hočemo ali nočemo priznati "Človek ne živi samo od kruha..." Kakor je kruh — življenjske potrebnosti — potreben in nujen, sam človeškega srca in duha ne more zadovoljiti. Človekov duh se noče in se brani ujeti se v mrežo dolgočasne vsakdanjosti dela, spanja, jela. Išče in se steza in tipa v širino in dolžino in višino po duhovnem, mističnem, nadnaravnem, po neizrekljivem in neizrečenem.

Najkrajša pot v občutje duhovnega, občutje onostranstva je pa prav liturgija, bogoslužje, katerega sestavni deli so molitev in to molitev ne posameznika, ampak občestvena molitev, molitev družine vernikov; glasba, v katero je vključeno petje zbora, z vodilnim glasom duhovnika in diakona in peti odgovori sodelujočega občestva vernikov; obredi, slovesne, rekli bi, teatralne kretanje duhovnika in njegovih oltarnih služabnikov v prazničnih oblačilih.

V rimskem latinskem obredu, ki je osnovno bolj zadržan, je velikonočna ali telovska procesija tista, ki je še najbolj zmožna vzbujati dvigajoče mistično občutje onostranskega, nadaravnega. Zdi se, da je vzrok in smisel nastanka novega karizmatičnega gibanja vprav poskus priklicati v zavest isto nadnaravno dvigajoče občutje.

Reakcija oblasti

Kakšna je reakcija uradnih sovjetskih krogov sprito ne več prikrita in rastoča zanimanja za vero na splošno in posebej med mladino? Tole so besede prokuratorja Muzeja zgodovine verstev in ateizma v Leningradu: "Protiverska borba se ne more omejevati samo na polje idej... V sedanosti posvečamo več in več pažnje temu, kako verniki čutijo. Verniki se oklepajo svoje vere v času preizkušanj, kot so žalost, bolezen, osamljenost. Pri nas dobijo ljudje pomoč v podobnih primerih od javnih organizacij, ki poskrbijo, da niso prepuščeni samim sebi... Nove navade, novi obredi od rojstva do poroke sovjetskega človeka se uveljavljajo bolj in bolj."

"Civilni obredi"

Samo nekaj primerov novih civilnih obredov, civilne liturgije, ki skuša nadomestiti cerkveno liturgijo. Nisem imel prilike prisostvovati kakim obredom v zvezi z rojstvom otroka, recimo, civilnemu "krstu". Pač pa skoraj gotovo v večjih mestih turist ne more zgrešiti pripora, ko se novoporočenca s svatovski drugi s počasnim slavnostnim korakom bližata in polagata poročni šopek pred spomenikom padlim žrtvam, pred spomenikom neznanega vojaka. Neposreden dohod do spomeni-

ka ali prostor pred spomenikom je z znaki zabranjen navadnim obiskovalcem parka, tako da vtisi slovesnosti ni nikakor moten. Kakor pa lahko pričakujete, se nabere vedno nekaj ljudi, med njimi seveda turisti, ki, če ne zaradi drugega, iz radovednosti prisostvujejo slovesnemu trenutku.

Simbolika tega civilnega obreda. Življenje in smrt si tu podajata roko; veselje in žalost se prelivata eden v drugega; žrtve za skupnost so potrebne, a morajo biti tudi priznane in ne pozabljene.

Drugi prizor v zvezi s poroko je okrašen avtomobil z novoporočenim parom, pripor, ki v večjih mestih tudi ni tako redek. Kar je bilo za me nekaj čisto novega, je to, da sta na streho poročnega avtomobila montirana pokonci stoječa simbolična prstana v premeru kakkega metra, ki se delno križata. Meni se je ta simbolika zdela zelo lepa in pomembna.

Veliko spomenikov

Spomenikov padlim vojakom in vojnim žrtvam je v Rusiji razmeroma več kot v drugih deželah. Vzrok? Najprej že res visoko število žrtv druge svetovne vojne. Uradno računajo, da jih je bilo nič manj kot 20 milijonov. Potem pa psihološki vzrok. Za režim so spomeniki molčeli, a po svoje več kot prepričljivi pridigarji, naj se preostali ne strašijo potrebnih žrtv za graditev nove in boljše matere domovine.

Na sporedu ogleda mesta Leningrada je bil tudi obisk skupnega grobišča vojaških in civilnih žrtv, ki jih je mesto utrpelo v času 900 dni trajajoče nemške nacistične okupacije. Grobišče velikosti velikega športnega stadiona, nima posameznih nagrobnih spomenikov, kar je razumljivo, ker ruša krije ostanke trupel, ki gredo v visoke deset tisoče. Ves prostor pa dominira velikanski v ojaški spomenik, pred katerim plapolja večni plamen. Pred spomenikom stoji častna straža, ki se s ceremonialno preciznostjo straže Arlington National Cemetery pri Washingtonu ali straže kraljeve Buckingham palače v Londonu menja vsako toliko časa.

Ni mi treba omenjati, da je cel prostor nadvse skrbno vzdrževan, čistoča neoporečna. Zalna muzika iz akustično razpostavljenih zvočnikov, ki stalno igra, veliko prispeva k žalobno svečanemu, pomirjačnemu občutju. Obiskovalci se temu primeru nadržano resno obnašajo. Prevzelo me je, ko sem gledal priletno ženo, ki se, je poljubaje zeleno rušo pobožno pokrižavala. Med kostmi pod rušo so pač bile neke tudi kosti njenega sina.

Skupine ljudi in posamezniki stalno prihajajo in odhajajo. Vhod v notranjost pokopališkega prostora obdajata dve polkrožni stavbi z razstavo fotografskih slik iz onih 900 strašnih dni obleganja Leningrada. Lahko si predstavljate, da obiskovalcev teh muzejskih dvoran ne manjka.

Stalinovo mesto

Stalingrad — Volgograd je mesto na Volgi, kjer je ruska armada z velikanskimi izgubami prisilila nemško armado k umiku, mesto, kjer je bil začetek konca nacistične invazije. Na glavnem trgu stoji velikanski vojni spomenik, katerega podstavek je ves obložen z venci, ki jih poklanjajo razne ruske delegacije, pa tudi skupine turistov. Tudi trije zastopniki naše skupine so položili venec.

Daleč gori v sibirskem Ir-

Iz Lemonta

V maju smo imeli nekaj zelo lepih dni, tudi nedelj. Vse v svežem zelenju, drevje in grmovje v cvetju in prijeten duh šmarnic. Podoba Marije Pomagaj in oltar smo lahko okrasili z domačim cvetjem in tudi s šmarnicami. Baragova razlaga "zdravemarije" s pojasnili je ustvarila med nami v resnici majniško razpoloženje. Baragova razlaga je kratka in zelo spominja na nekatere dele osmega poglavja dogmatične konstitucije "Marija v skrivnosti Kristusa in Cerkve". Baraga je bil velik nasprotnik janzenizma, ker je doživljal, kako neevangeljska strogost slabi versko življenje. Toda nikoli ni spregovoril ali napisal niti ene žaljive ali napadalne besede proti janzenističnim cerkvenim predstojnikom in duhovniškim sobratom. Njegov odpor proti janzenizmu je bil pozitiven, kar je najbolj razvidno iz njegovega molitvenika "Dušna paša". Napisal je, da je slovenskemu ljudstvu nudil zbrano versko hrano in da je z njim dosegel tudi tiste, ki niso slišali njegovih pridig in nauk v spovednici. Njegove razlage k posameznim delom molitvenika razodevajo globoko poznanje verskih in moralnih katoliških nauk in cerkveno tradicijo. Ti nauki so podani tako, da so še danes sodobni.

Baraga je spoznal zavedno ali nezavedno, da je slovensko ljudstvo ukoreninjeno v tradicijo, za katero je značilno dvojje: trdnost zvestobe katoliški Cerkvi in pa pobožnost do Marije. Oboje želimo prikazati brez vsakega pretiravanja v pridigah in s pisano besedo. In naši ljudje pri tem čutijo, da se pred njimi odpira duhovni slovenski svet, ki je njihov. Začutijo, da je to nekaj njihovega.

Naša nedeljska šmarnična pobožnost je bilo dobro obiskana, posebno pa na materinski dan v nedeljo 11. maja. V juliju in avgustu bomo imeli romanja. Največje romanje bo v 5. in 6. julija. Tedaj pride iz Clevelanda "Slomškov krožek". Drugo romanje iz Clevelanda je 9. in 10. avgusta. To je romanje Zveze Oltarnih Društev. Med letošnjimi romanji bomo obhajali 150 letnico Baragovega prihoda v Ameriko in 50-letnico delovanja Baragove zveze. Duhovno hrano med romanji bomo zajemali iz Baragove razlage "očenaša".

V nedeljo 31. avgusta bomo obhajali v Lemontu tradicionalno Baragovo nedeljo, popoldan bo pa medeni piknik.

kutsku skrbi za stražo pred vojaškim spomenikom srednješolske mladine. Ko smo izstopili iz avtobusa pred spomenikom, je bil prav čas spremembe straže. Opazovali smo, kako je iz šolskega poslopja, kak blok daleč od spomenika, šest fantov z vojaškim "gosjim" korakom slovesno korakala proti spomeniku, da prevzame stražo za naslednjo uro. Občudoval sem, s kako odraslo resnobo in odločnostjo so ti mladi šli za svojim poslom.

Pred kratkim sem imel priliko govoriti z ruskim inženirjem, Judom, ki je z ženo prišel v Ameriko šele pred kakim pol letom. Med tolikimi vprašanji, ki sem jih mu postavil, je bilo tudi vprašanje, kaj misli o poskusu uesti nekako "civilno liturgijo". Mislim, da je njegov odgovor, sloneč na opazovanju, dobro zadel srčiko problema. Rekel je: "Stoletja ustaljenih bogatih verskih tradicij ni in ne bo mogoče spremeniti tako hitro, če sploh kdaj."

Vzdrževanje Lemonta, posebno romarskih prostorov, je drago. Zato prav od tega piknika upamo dobiti v ta namen nekaj pomoči. S piknikom je združeno žrebanje denarnih nagrad; pri tem lahko sodelujejo tudi tisti, ki niso navzoči. O tem vas bomo še obvestili.

Zaradi draginje marsikdo ne bo mogel iti na daljše potovanje ali počitnice. Lemont je pa za Slovence kraj, kjer lahko še za zmerne cene dobijo hrano in prenočišče ob romanjih; obenem pa tudi primerno duhovno hrano.

P. Fortunat OFM

KOLEDAR društvenih prireditev

JUNIJ

14. in 15. — Tabor, DSPB Cleveland, pripravi pri spominski kapelici Orlovega vrha na Slovenski pristavi spominsko proslavo 35. obletnice pokolja Slovenskih Domobrancev, Četnikov in civilnega prebivalstva.
15. — Tabor, DSPB Cleveland, obhaja stoletnico rojstva ustanovitelja Slovenskega domobranstva pok. Gen. Leona Rupnika.
22. — Društvo Triglav, Milwaukee, priredi prvi poletni piknik v svojem Parku. Ob 11. dop. sv. maša, nato kosilo, zabava in ples. Igra Amanov orkester iz Chicaga.
22. — Fara sv. Lovrenca priredi vsakoletni festival in bazar od 2. do 8. zvečer. Vsi sedanji in nekdanji farani posebej vabljeni, kakor tudi ostali Slovenci!
29. — Piknik Misijonske Znamkarske Akcije (MZA) na Slovenski pristavi.

JULIJ

- 11-12-13. — Fara sv. Vida priredi vsakoletni karneval v korist cerkve in šole.
13. — Mladinski pevski zbor, Kr. 3 SNPJ priredi "cirkus" in piknik na SNPJ farmi na Heath Road. Začetek ob 2.30 popoldne.
20. — Piknik Slovenske šole pri Sv. Vidu na Slovenski pristavi.
20. — Misijonski piknik s sv. mašo in kosilom v Parku Triglav, Milwaukee. Srečolov, igre in žrebanje dobitkov. Pričetek ob 11. dopoldne.
27. — Piknik Slovenske šole pri Mariji Vnebovzeti v Collinwoodu na Slovenski pristavi.

AVGUST

3. — Ohijska Federacija KSKJ društev priredi piknik v parku sv. Jožefa na Wilmoughby Hillsu, Ohio.
3. — Primorski klub priredi svoj piknik na Slovenski pristavi.
17. — Žegnanje pri fari Marije Vnebovzete v Collinwoodu. Od 2. popoldne do 9. zvečer.
24. — Športni dan in piknik društva Triglav. Ob 11. dop. sv. maša, nato kosilo, tekme v odbojki in zabava s plesom. Igrajo "Veseli Slovenci" iz Sheboygana.

SEPTEMBER

7. — Društvo S.P.K.B. Cleveland priredi vsakoletno romanje k Materi božji v Frank, Ohio.
13. — Pevski zbor Fantje na vasi priredi koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Začetek ob 7. zvečer.
21. — Oltarno društvo sv. Vida priredi svoje vsakoletno kosilo v avditoriju farne šole.
25. — Ženski odsek Slovenskega doma za ostarele na Neff Rd. priredi večerjo v korist Doma v SND na St. Clair Ave. Pričetek ob 6. uri zvečer, večerja ob 7. zv.
28. — Društvo Triglav, Milwaukee, priredi Vinsko trgatv v Parku. Začetek

opoldne s kosilom. Za zabavo igra Frank Sezon.

28. — Društvo sv. Vida št. 25 KSKJ bo obhajalo 90-letnico obstoja s sv. mašo ob 9.15 dop. v cerkvi sv. Vida, nato z zajtrkom za vse članke in njihove družine v cerkveni dvorani.
28. — Ansambel "Galebi" in dekliski tercet "Mayrica" iz Opčin pri Trstu priredita koncert v avditoriju pri Sv. Vidu. Pričetek ob 3. popoldne. Po prireditvi domača zabava — igra ansambel "Galebi".

OKTOBER

11. — Klub slovenskih upokojencev za Newburg-Mapple Hts. priredi večerjo in ples v SND na E. 80 St. Večerjo Servirajo od 6. do 9. zvečer.
18. — Pevski zbor Glasbeha Matica priredi večerjo in ples v počastitev 50-letnice svojega obstoja v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Pričetek ob 6.30 zvečer.
18. — Tabor, DSPB Cleveland, prireja svoj jesenski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Ave. Igrajo "Veseli Slovenci".
25. — Štajerski klub, Cleveland, O. priredi martinovanje v avditoriju pri Sv. Vidu. Pričetek ob 7. zvečer. Igrajo Veseli Slovenci.

NOVEMBER

8. — Praznovanje 30-letnice društva Triglav, Milwaukee, v dvorani cerkve sv. Janeza na Cold Spring Rd. s svečanim sporedom. Pričetek ob 6. zvečer.
8. — Belokranjski klub priredi svoje vsakoletno martinovanje v Slov. narodnem domu na St. Clairju. Igra orkester John Hutar "Just for You".
9. — Slomškov krožek postreže s kosilom v avditoriju pri Sv. Vidu od 11.30 do 1.30 popoldne.
29. — Mladinski pevski zbor, Kr. 3 SNPJ priredi večerjo, koncert in ples v SDD na Waterloo Road.
23. — Fara Marije Vnebovzete priredi Zahvalni festival. Od 2. popoldne do 9. zvečer.

DECEMBER

14. — Dr. sv. Jožefa KSKJ št. 169 bo imelo svojo božičnico ob 3. popoldne v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Pazite na otroke doma!

Računajo, da bo letos vsaj štiri tisoč otrok izpod starosti 4 let umrlo na posledicah nesreče v svojem domu in en otrok od treh se bo doma tako poškodoval, da bo potreboval zdravniško pomoč. Teh nesreč je vedno več, ker starši puščajo majhne otroke doma brez nadzorstva. To je včasih smrtno usodno, tudi če je samo za kratek čas.

Sv. pismo najbolj razširjena knjiga

Ob koncu leta 1979 je vsaj ena knjiga sv. pisma bila ti-

skana v 1.685 svetovnih jezikih ali dialektih, poročata "American Bible Society". To je 26 jezikov ali dialektov več kot leto poprej.

Mrs. Nemanich se zahvaljuje

Cleveland, Ohio — Odpušena sem bila iz St. Vincent Charity bolnišnice in se sedaj zdravim doma še vedno pod zdravniško oskrbo. Koncem maja mi bodo odstranili mavce (cast).

Prisrčno se zahvaljujem vsem mojim sorodnikom in prijateljem ter prijateljicam za njih globoko zaskrbljenost glede mojega zdravstvenega stanja in resnih posledic, ki bi mogle nastati po moji nesreči.

Vsem sem od srca hvaležna za obiske v bolnišnici, za telefonske klice in stotine krasnih voščilnih kart s vzpodbujajočimi pozdravi, za vaše molitve in darove za sv. maše.

Prav tako nikoli ne bom pozabila vaših pozornosti, ko ste mi prinašali nešteto daril in krasne cvetlice v lončkih, ki so poživljale mojo sobo in me razveseljevale v času moje bolezni.

Največje bogastvo, ki ga kdorkoli more imeti, so zanesljivi in zvesti prijatelji, ki so v času stiske vedno pripravljene pomagati, bodisi v boleznih ali nesreči.

Naj Bog nagradi z obilnimi blagoslovi vas vse, ki ste bili zaskrbljeni glede mojega zdravstvenega stanja in ste bili sami prizadeti ob moji nesreči. Prisrčna hvala vsem! Frances Nemanich

Prijatelj's Pharmacy

St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4214 (ZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE OHIO. AID FOR AGED PRESCRIPTIONS)

MALI OGLASI

HIŠA NAPRODAJ

5 in 5. Zidana dvodružinska hiša v Euclidu. Lastnik je Realtor. 531-3976.

Stanovanje v najem blizu E. 185 St. Kličite 531-3976. (65-69)

Za vsa popravila pri hiši, zunaj in znotraj, za strehe in razširitve se obrnite z zaupanjem na BUILDING & REMODELING Roofing * Siding * Painting Marijan Puhelj 531-9126 (65-67)

For Rent

1 Bedroom unfurnished suite. E. 60 St. north of Superior. Call week days — 5:30 to 7:30 p.m. 442-4386 or 338-3860. (63-68)

For your problem home - roof, porch, steps, paint (exterior, interior) call 681-0683 anytime. Estimates free. (x)

Beautiful House For Sale Chesterland 8243 Merrie Lane Take 396 to Mulberry, west to Lyman to Mary Lane. GAS HEAT! 4 bedrm. split, 1½ acre wooded lot, fireplace, built-in, & micro oven, full basement, \$82,900. Transfered owner will consider all offers. For appt., Elaine Bullock, 729-9258.

DOLORES C. KNOWLTON INC. REALTORS 729-1971 (X)

HIŠA NAPRODAJ

Enodružinska. 7 sob. Blizu svetovidske šole. Kličite 442-1102 ali 481-6334 po 6. uri zvečer. (X)

For Rent

5 Rooms up in St. Mary's area. Call 451-7909. (87-70)

KANONIK J. J. OMAN:

25 let med clevelandskimi Slovenci

Po tem razgovoru sem vstal in se poslovil. Prosil pa me je, naj mu ne zamerim njegove odkritosti, kar mu tudi nisem. Se ugajalo mi je, da je tako odkrito govoril.

Vsekakor pa sem s težkim srcem stopal proti domu, ker sem se jasneje kot kdaj prej zamislil v resničnost pregovora: nevhvaležnost je plačilo sveta.

Toda kljub močni postavi in tudi trdni volji pridobiti si zdravje, se je bolezen ubožcu slabšala. Polagoma je tako oslabil, da se s postelje ni mogel. Tudi hrana se mu je začela upirati, zato je z vsakim novim dnem postajal slabotnejši.

Bal sem se, da bi se mu ne odprla kri in mu ne zalila pljuč. Zato sem ga nekega dne spomnil na zakramente. Tedaj pa se je zmračilo njegovo obličje in začel se je opravičevati, da bo že sam prišel, ko pride do moči.

Ko sem ga znova obiskal, je bil še slabši. Zato sem mu kar naravnost povedal. "Jutri vam prinesem sv. obhajilo, sedaj bova pa spoved opravila. Nič se ne bojte, jaz vam bom pomagal, le pogum in odkrito odgovarjajte!"

Začela sva in po daljšem času tudi srečno končala. Spovedal se je prav skesano in ne vem, če sem, kljub njegovi boleznini videl kdaj človeka tako otroško veselega, kakor je bil takrat ta moj skesani prijatelj.

Zgrabil me je za roko in jo siloma poljubljaj, dasi sem se branil, ker rokoljubov nisem nikdar maral. "Ah, kako je v srcu lahko in prijetno," je ves srečen zagotavljal ob mojem slovesu.

Drugi dan sem mu podelil še ostale zakramente za bolne. Sv. obhajilo sem mu od tedaj prinašal sleherni teden, dokler ga smrt ni rešila trpljenja.

Nekoč sem mu rekel: "Povejte mi odkrito, kaj je bil vzrok, da ste se bili tako odtujili veri in verskemu življenju?"

Odgovoril je brez obotavljanja: "Gospod, če človek dan na dan posluša samo zabavljanje čez vero in cerkev in začne še brati brezversko časopisje, potem mora zgubiti vero in vsako spoštovanje do nje. Socialisti so nam venomer trobili, da je delavčeva sreča samo pri njih."

Dokler sem bil zdrav, sem imel veliko prijateljev, nešteto tkrat smo skupaj popivali in igrali karte. Odkar me je pa bolezen položila na posteljo, ni bilo nikogar več blizu.

Ta bolnikova izjava potrjuje znani izrek: povej mi, s kom obučuješ, in jaz ti bom povedal, kdo si. Jaz bi pa še dodal: "Povej mi, kaj bereš, in jaz ti bom povedal, kakšen si."

Končno je le prišla smrt in družini ugrabila očeta. Vendar je bilo soprog in otrok v nepopisno tolažbo dejstvo, da je umrl kot kristjan.

Pogreba se je udeležilo le malo prijateljev in znancev. Pa kaj zato? Med angeli v nebesih pa je bilo veliko veselje, ker se je eden izmed izgubljenih sinov vrnil v naročje nebeskega Očeta.

V nekaj letih sem se dodobra seznanil tudi s clevelandskimi cestami, zlasti v slovenskem delu mesta. Klicali so me k bolniku zdaj po telefonu, zdaj osebno, dostikrat je bilo treba sredi obeda ložiti žlico in zgrabiti kov-

ček in brez spremljevalca hiteti k bolniku.

Včasih je bil bolnik še pri moči in bi ne bilo treba tako hiteti, včasih pa je bil že v zadnjih vzdihljajih in v takem slučaju vsaka minuta veliko pomeni. O, kako veliko pomeni!

Ravno zato ni časa povpraševati po cestah. Hiteti pa je bilo treba vselej, kadar je bil umirajoči eden tistih, ki so vedno trdili, da so napredni, to je takih, ki so mislili, da so premodri, da bi živeli po veri. Ko pa so začutili, da se jim bliža konec življenja, so se vendar želeli spraviti z Bogom.

Povedati pa moram, da vsa tri leta in pol, ki sem jih prebil pri Sv. Vidu, nisem niti enkrat šel zastoj k umirajočemu, če sem bil le tako srečen, da sem ga še našel pri življenju. O tem sva se z g. župnikom Ponikvarjem večkrat pogovarjala; zdela pa se je obema, da imajo ob smrtni uri Slovenci neko posebno milost.

Jaz zase menim, da jih je spremljala materina molitev, ali iz nebes, ako je mati že bila tam, ali iz starega kraja, ako je mati še živela. Morebiti pa je v takih slučajih sodelovala tudi priprošnja nebeske Matere, kateri so bili Slovenci kot narod vedno vdani.

Resnici na ljubo moram poudariti, da v vseh dvajsetih letih nisem ob smrtni postelji mogel samo dveh spraviti z Bogom in najbrž bi me tudi ta dva ne bila odklonila, če bi bila vedela, da sta tako blizu smrti.

Rekel sem, da so me klicali k bolnikom ob vseh časih. Menda je ni ure ne podnevi ne ponoči, da bi ne bil kdaj na cesti k bolniku. Nekoč sem se bil pravkar odpravil k počitku. Spat sem hodil navadno ob enajstih zvečer.

Brrr! Brrr! zabrni zvonec pri telefonu. Ni mi menda treba praviti, kako se človek počuti, ko se utrujen vleže, pa mora zopet nemudoma vstati. Toda v takem slučaju ne sme biti nobenih pomislekov. Gospod Francišek O.S.B., profesor bogoslovja v semenišču sv. Janeza Krstnika, nam je pogosto zabičeval: Kadar vas bodo klicali k bolniku, ne mislite nase in nikdar se ne boste kesali. Tudi tisti večer sem dobro vedel, kaj telefon ob tej uri pomeni.

Vstal sem in odhitel k telefonu.

"Tu župnišče sv. Vida."

"Tu pa državna bolnica."

"Neki človek leži hudo bolan. Najbrž ne bo uškal jutra. Pravi, da je Avstrijec."

"Iz katere fare pa je?"

"Ne vem."

"Nič ne de. Pridem precej!"

Napravil sem se nemudoma in stekel v cerkev po sv. Rešnje Telo. Kako si dober, ljubi Jezus, da tukaj noč in dan čakaš na nas uboge zemljane, da moremo k Tebi vsaj ob koncu življenja, ako drugače za Te ne maramo. Take misli so me navdajale, ko sem v nočni tišini odpiral tabernakelj, vzel iz ciborija sv. hostijo, jo zaprl v srebrno škatljico in jo skril pod sukno. Po naših mestih se sme človek vsake vrste prosto gibati. Bog, gospodar nebes in zemlje, pa sme le skrivati hoditi po njih. Uboga človeška slepota.

(Se nadaljuje)

Vpliv televizije na družinsko življenje

Barvaste televizijske oddaje že povzročajo upadanje kinopredstav, so pa nedvomno korak naprej v tehničnem napredku. Mnogo se je spregovorilo in marsikaj zapisalo tudi o posledicah televizije. Kritiki največkrat izražajo negativne misli o tej temi. Imamo pa tudi zagovornike, ki strokovno in utemeljeno poudarjajo konstruktivne učinke televizije.

Med slovenskimi izseljenci v Argentini je duhovnik dr. Rudolf Hanželič, v knjigi Družinska vzgoja pod poglavjem Izvzdružinski vplivi, pripriljivo razvil sledeče misli o vplivu tega modernega obveševalnega sredstva: a) razbija družinsko skupnost, b) opuščajo se mnoge vsakdanje dolžnosti; c) televizija povzroča pasivnost; č) slabi zdravje starejših, zlasti še zdravje mladine; e) kljub vsem svojim negativnim stvarim, ki prevladujejo danes v televiziji, se ta more spremeniti v važen, blagodejen činitelj od diha, kulture in družinske povezanosti.

Od leta 1923, ko so se pričeli prvi poskusi s tem izumom, je sledila kratka a presenetljiva pot novih tehničnih odkritij, o katerih še ni zapisana zadnja beseda. Zato ni izključeno, da bi čez leta lahko sprejemali oddaje iz katerekoli države, kar bi bila neprecenljiva vez, na primer med pripadniki istega naroda razpršenimi po zemeljski obli. Ravno tako bi take vrste komunikacija omilila kulturne meje in razkazovala drugim državam duhovno bogastvo in družbeni napredek. "Tuja kultura" ne bi bila več tako "tuja" in marsikateri predhodki bi izumrli.

Napredne države, ki razpolagajo z večjimi možnostmi na polju raziskovanj, pa prihajajo do novih odkritij v medicini, dušeslovju in družboslovju ravno v povezavi s televizijo.

Večina germanskih in saskonskih psihologov je mnenja, da na splošno, množična poročevalna sredstva niso gibal za spremembo naravnih nagljenj, ampak potrditev in poglobitev prirojenih značilnosti. Ta trditev pa ni prepričevalna — po mnenju Josepha Klapnerja — na primer, za naseljenca v novi državi, ako ta nima jasne in utrjene stališča glede vrednot v dvokulturnem svetu. V tem slučaju je lahko televizija najučinkovitejši faktor za spremembo mišljenja in zadržanja posameznikov in družin.

Nasilje, ki je večinoma središče ali ozadje televizijskih predstav, vodi otroka ravno v nasprotno prepričanje, kot si ga želi vzgoja. Televizijske oddaje nam predstavljajo svet, v katerem prevladuje nasilje, medtem ko starši in vzgojitelji pripravljajo bodoči svet za demokratične cilje in sredstva.

V nasprotju s splošnim mnenjem so psihologi prepričani, da podzavestno vplivajo bolj porazno na otroka in mladostnika zvoki, glasba, spregovorjene grožnje in nepričakovani napeti prizori, kot pa slika sama na sebi. Otroci, ki gleda televizijo na skrivaj, ko so starši odsotni, zasleduje z grozo privlačne a strašne prizore. Ker si te tesnobe in težave staršem ne upa povedati, saj bi se s tem izdal, se počuti še bolj osamelega in nezaščitene. Tukaj so vzroki marsikaterih psiholoških bolezni, nespečnosti in težkih sanj.

Otroci, ki v nežnih letih sploh ne ločijo realnosti od fantazije, so včasih v krogu družinske gledavci v prvi vrsti. Niso redki primeri, ko imajo otroci celo prednost pri izbiri televizijskega programa.

Dušeslovec Himmelweit, je po dolgih letih študijev prišel do zaključka, da se le izvrstno vzgojen otrok lahko znebi štirih negativnih posledic televizije:

a) posnemanje napačnih junakov, po katerih mladostnik usmerja življenje; b) izguba iniciative; c) opešanje domišljije (Kje so študenti "pesniki in pisatelji"?; d) pomnožitev agresivnosti.

Na splošno je televizija oddaljala ljudi od branja, a predvsem od preprostega, morda celo plehkega branja. Zato je pravilna trditev Friedmanna, da so osebe, ki so kulturno na visoki stopnji, poglobile zanimanje za resno in leposlovno branje.

Policijski zaključki v Angliji, Kanadi, Nemčiji in ZDA potrjujejo, da si je 10% zločincev izbralo kriminalno življenje po zgledih v televiziji; na ženske ima televizija še večji vpliv ker doseže navedeni odstotek kar 25%.

Televizijske oddaje se predvsem obračajo na žensko publiko, kateri počasi in vztrajno nudijo vzorec "moderne potrošniške družine".

Pomembni so zaključki sociologa Viktorja Iturraldeja, o vplivu televizije na okolje. a) televizija je negativno ali pozitivno spremenila družinsko narodno lestvico vrednot; b) prevzeli smo nov in površen način govorjenja; c) spreminjamo urnike družinskih in družabnih obveznosti (ali celo povzroča odsotnosti); š) podzavestno in hoteno smo spremenili zadržanje do otrok; d) otroške in folklorne pesmi smo nadomestili s praznimi reklamnimi popevkami; e) vodi nas v nov svet, ki je le površno in navidezno pobarvan z duhovnostjo in kulturo.

Sv. Sl. — K. C-i.

Več katoliškega tiska za mladino

Uradne poizvedovalne agencije so dognale, da je 32% katoličanov v Ameriki starih pod 30 let, vendar samo 4% bravev verskih časopisov v tej starosti redno bere verske časopise. 33% katoličanov v Ameriki je starih nad 50 let, toda prav ti tvorijo glavno bralstvo katoliških časopisov.

Verski časopisi bi morali več pisati za mladino in tudi nuditi poseben prostor ali kotiček za mladinske bralce. Pridobiti več mladih bravev vsekakor ne pomeni izgubljanja starejših bravev. So gotovi problemi, ki enako zanimajo mlade in stare. Značilno in vzpodbudno je, da prav družinske zadeve in socialna vprašanja pritegnejo zanimanje bravev vseh starosti.

Povpraševanje in študija o teh problemih ugotavlja, da mnogi odrasli sedaj priznajo, da niso bili dovolj pripravljeni na zakonsko življenje in kako vsestransko vzgajati in skrbeti za družino. Mnogi, ki imajo dobro voljo, se še pravočasno znajdejo, nekaterin pa je nepripravljenost na družinsko življenje zagrenila vsa leta zakonskega življenja.

Naše Glasilo ni verski časopis, vendar je glasilo katoliške bratske organizacije. Redno močno poudarjamo, da bratstvo utrjuje družinsko življenje, toda ni dovolj se sklicevati samo na gesla, dolžni smo tudi v tej smeri in v te namene nekaj storiti. Za dobre družine je treba začeti že pri mladih. Če more naše Glasilo pri tem kaj pomagati, bomo kot katoliška organizacija tudi izpolnjevali dolžnosti in namene naše katoliške bratske organizacije.

Uradni katoliški direktorij 1980

V 50 ameriških zveznih državah, vključno družine vjakov doma in na tujem ter družine diplomatov in ameriških državnih uslužbencev po vsem svetu, je sedaj v ZDA 49.812.178 katoličanov — poroča "The Official Catholic Directory 1980", ki je pravkar izšel. Število katoličanov v ZDA se je od lanskega leta povišalo za 210.143.

Sedaj je v ZDA 32 nadškofij z 21.532.817 katoliških prebivalcev in 138 škofij z 28.279.361 katoliškimi verniki. Chicago je še vedno največja nadškofija v ZDA z 2.406.728 katoliškimi prebivalci; druga največja nadškofija je Los Angeles z 2.069.682 katoličani. Samo v Los Angeles nadškofiji se je število katoliških vernikov povišalo od lanskega leta za 105.682.

Clevelandska škofija je ena od štirih škofij v ZDA, ki izkazuje največji porast katoličanov od lanskega leta in sicer 28.300. Sedaj je v clevelandski škofiji 979.300 katoličanov.

Po sedanjem stanju je sedaj v ZDA od skupnega števila prebivalstva 22,46% katoličanov.

V ZDA imamo 239 katoliških kolegijev in univerz — dve manj od lanskega leta. V teh akademskih učnih zavodih študira 505.955 študentov, 21.316 več kot lansko leto.

V 7.847 farnih osnovnih šolah je sedaj vpisanih 2.251.294 učencev, 61.816 manj kot lansko leto. V farnih višjih šolah (High Schools) pa sedaj študira 505.955 dijakov, 6.458 manj kot lansko leto.

V ZDA imamo 720 katoliških bolnišnic, v katerih se je tekom leta zdravilo 34.728.822 bolnikov.

V 121 katoliških šolah za bolniške sestre je lansko leto študiralo in dokončalo študije 19.423 bolniških sester.

Vse te številke pač izpričujejo požrtvovalnost ameriških katoličanov za šolsko vzgojo in dobrodelnost.

Varljiva uporaba gazolina

Več vladnih publikacij redno objavlja miljažo za vse vrste avtomobilov, ki so v prodaji na ameriškem trgu — to je koliko milj prevozi avto z enim galonom gazolina.

Toda vozniki kmalu ugotovijo razliko; rečeno je na primer 27,5 milj na galon, dejansko pa prevozi samo 19 milj. Ta razlika med napovedano in dejansko miljažo se povečuje že od leta 1974, ko se je cena gazolina začela kar redno dvigati. Prodajalci predvsem poudarjajo pri reklamah mnogo milj za malo gazolina. Razlika med napovedano in dejansko miljažo čestokrat znaša 21%. Težko pa je dokazati namerno goljufijo, ker imajo kompanije svoje metode za preizkušanje miljaže, ki pa so zelo različne od uporabe gazolina pri vožnji na prometnih cestah.

Ljubljanski nadškof v svoji rojstni župniji

Ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Alojzij Suštar je na praznik Gospodovega Vnebohoda obiskal svojo rojstno župnijo Trebnje na Dolenjskem — prvič v svoji novi službi.

Evharistično bogoslužje, katero je opravil s 23 duhovniki ob udeležbi velike množice vernih rojakov, je bilo v znamenju pozdravov in zahval Bogu, ki vodi človeška pota.

Sv. oče Janez Pavel II. dopolnil 60 let

Dne 18. majnika 1980 je sv. oče Janez Pavel II. praznoval svoj 60. rojstni dan v dušnopastirskem delu. Dopoldne je maševal na Trgu sv. Petra v Rimu za mladince ognjiščarskega gibanja, ki so se za to priložnost z vseh koncev sveta zbrali v Rimu. Ob navdušenem ploskanju nad 50 tisoč mladih je sv. oče govoril o moči mladih ter ponovil svoj že večkrat povedano misel, da so mladi njegovo upanje pa tudi upanje sveta. Vse je prosil, naj si prizadevajo za boljši in pravičnejši svet. Dialog, je rekel, je orodje miru. Z njim je povezana tudi pripravljenost za spravo in odpuščanje. Po maši pa se je sv. oče z "džipom" popeljal po trgu in se dolgo rokoval in pogovarjal z mladimi. Ti pa so ga pozdravljali s ploskanjem in petjem.

Na predvečer godu sv. očeta so se zbrali mladi ognjiščarji na rimskem stadionu Flaminio, kjer jim je govoril njihov vrhovni voditelj Chiare Lubich.

Za rojstni dan sta sv. očetu voščila tudi ljubljanski nadškof dr. Alojzij Suštar in pomožni škof dr. Stanislav Lenič. Sv. očetu sta poslala tole brzojavko:

"Vaša svetost! Ko praznujete 60-letnico življenja, prosimo za Vas obilje božjega blagoslova in kar se da še številnih let v službi Cerkve; obenem pa Vam želimo kar največjo moč duha in telesa. Vse najboljše Vam izrekata v imenu duhovnikov, redovnikov in redovnic in vernikov, kakor tudi v svojem imenu nadškof Alojzij Suštar in pomožni škof Stanislav Lenič."

**DON'T MISS OUR
1/2 PRICE SALE
ANZLOVAR'S DEPT. STORE
6214 ST. CLAIR AVE.**

CICHOCKI LEGAL CLINIC

ATTORNEYS-AT-LAW

6428 St. Clair Avenue

641-3942

"Legal Services at Reasonable Rates"

SAVE

PATRONIZE OUR ADVERTISERS

Keep the American Home Alive

- OGLASUJTE V / AMERIŠKI DOMOVINI /
- PRIPOROČAJTE / AMERIŠKO DOMOVINO /
- SPOROČAJTE / AMERIŠKI DOMOVINI / OSEBNE NOVICE
- DOPISUJTE V / AMERIŠKO DOMOVINO /
- SPOROČAJTE PRAVOCASNO SPREMENBO NASLOVA
- PORAVNAJTE PRAVOCASNO NAROCNINO

NAROCITE SVOJIM DOBRIM OCETOM

AMERIŠKO DOMOVINO

KOT DARILO ZA

Očelovski dan

dne 15. junija 1980

Naročite telefonično: 431-9628

Naročite pismeno:

Ameriška Domovina
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103

Prosim, da pošiljate Ameriško Domovino kot moje darilo za Očelovski dan na sledeči naslov:
\$28 00 na leto \$14.00 za po leta

Za to darilo pošiljam znesek \$

Moje ime in naslov: